

Sonkajärven lukion opetusjärjestelyt ja toiminta-ajan muutos

120/12.00.01/2021

Sivistyslautakunta 20.04.2021 § 20

Valmistelija: sivistystoimen esimies

Sonkajärven lukion toiminta-aika on ajoittunut ajalle 9.00–15.00. Opetuksen lakisääteisen järjestämisen ja opiskelijoiden koulutustarpeiden toteuttamisen kannalta on välttämätöntä muuttaa lukion toiminta-aikaa laajemmaksi.

Ajankohtaisia lukion toimintaan liittyviä valtakunnallisia uudistuksia ovat lukion opetussuunnitelmien uudistaminen ja niiden voimaantulo 1.8.2021 sekä oppivelvollisuuden laajennusta koskevan lain voimaantulo ja sen sisältämä opetuksen maksuttomuus.

Opetussuunnitelmauudistus:

Lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaiset uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön portaittain 1.8.2021 alkaen. Muutos vaikuttaa opetuksen toteuttamisen muotoihin ja osin sisältöihin, mutta opetuksen laajuus pysyy ennallaan.

Oppivelvollisuuden laajennus:

Uusi oppivelvollisuuslaki tulee voimaan 1.8.2021, ja oppivelvollisuuteen liittyvä hakeutumisvelvoite tuli voimaan heti vuoden 2021 alusta lukien.

Oppivelvollisuuden laajentaminen koskee niitä nuoria, jotka suorittavat perusopetuksen oppimäärää oppivelvollisina 1.1.2021 tai sen jälkeen. Jos nykyinen perusopetuslain mukainen oppivelvollisuus on päättynyt ennen 1.1.2021, henkilö ei tule oppivelvollisuuden laajentamisen piiriin. Oppivelvollisuus päättyy, kun opiskelija täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon (ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto) tai vastaavan ulkomaisen koulutuksen.

Maksuttomuus:

Oikeus maksuttomaan toisen asteen koulutukseen tulisi voimaan syksyllä 2021 aloitettavassa koulutuksessa. Maksuttomuus koskee vain niitä opiskelijoita, jotka kuuluvat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin.

Oikeus maksuttomaan toisen asteen koulutukseen kestää sen kalenterivuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta. Esimerkiksi jos opiskelija 16-vuotiaana siirtyy perusopetuksesta toiselle asteelle, hänellä on lähtökohtaisesti 4,5 vuotta oikeutta maksuttomaan koulutukseen. Tämän aikajakson sisällä maksuttomuus koskee tutkintotavoitteista koulutusta sekä erilaisia nivelvaiheen koulutuksia. Maksuttomuus ei katkea, vaikka opiskelija tämän aikajakson sisällä vaihtaa opiskelupaikkaa.

Opiskelijalle maksuttomia ovat

- opetus (nykyisinkin maksutonta)

- päivittäinen ruokailu (nykyisinkin maksutonta)
- opetuksessa tarvittavat oppikirjat ja muut materiaalit
- opetuksessa tarvittavat työvälineet, -asut ja -aineet
- lukion oppimäärän päätteeksi suoritettavan ylioppilastutkinnon suorittamiseksi edellytettävät 5 koetta sekä niiden osalta hylättyjen kokeiden uusiminen
- vähintään seitsemän kilometrin pituiset koulumatkat
- joissakin erityistapauksissa myös majoitus- ja matkakustannukset.

Erityistä harrastuneisuutta painottavissa koulutuksissa tarvittavat henkilökohtaiset välineet, kuten soittimet ja urheiluvälineet, joita opiskelija käyttää myös muutoin kuin opetuksen yhteydessä, jäisivät edelleen opiskelijan itsensä maksettaviksi (OVL 17 § 1 mom).

Koulumatkat:

Toisen asteen koulutuksen maksuttomuuden toteutuessa koulumatkatukeen oikeuttavan koulumatkan raja lasketaan 10 kilometristä 7 kilometriin. Lisäksi luovutaan 54 euron kuukausittaisia vähimmäismatkakustannuksia koskevasta rajasta.

Toisen asteen opiskelijoiden maksuttomat koulumatkat korvataan Kansaneläkelaitoksen maksaman koulumatkatuen kautta. Kunta tai koulutuksen järjestäjä ei ole velvollinen järjestämään toisen asteen koulutuksessa oleville oppivelvollisille koulukuljetusta.

Koulutuksen järjestäjä voi kuitenkin vapaaehtoisesti järjestää opiskelijoille mahdollisuuden koulukuljetukseen. Jos koulutuksen järjestäjä järjestää koulukuljetuksen, koulumatkatuki maksetaan koulutuksen järjestäjälle.

Opetuksen järjestäminen Sonkajärven lukiossa 1.8.2021 alkaen:

Lukion opetuksen järjestämistä varten on laadittu erilaisia tuntikaavioita ja koulun päivittäisen työajan rytmittämiseen liittyviä vaihtoehtoja. Vaihtoehtoja on käsitelty opetussuunnitelmatyön yhteydessä sekä opettajankokouksissa 1.4. ja 15.4.2021. Opiskelijoita on kuultu päivittäiseen toiminta-aikaan liittyvien kyselyiden kautta sekä osana päivittäistä vuorovaikutusta.

Lukion toiminta-aika on perusteltua muuttaa ajalle 7.55 – 16.00. Työjärjestys pyritään laatimaan siten, että varhaisia aamutunteja ja vastaavasti opetustunteja klo 15 jälkeen on mahdollisimman vähän. Päivittäinen työaika tarkentuu lukuvuosisuunnitelman laatimisen yhteydessä rehtorin laatiman työjärjestyksen mukaisesti.

Sonkajärven lukion nykyinen toiminta-aika on mahdollistanut sen, että lukion opiskelijat ovat voineet hyödyntää perusopetuksen koulukuljetuksia. Koulukuljetusten järjestämisessä tulee huomioida, ettei oppilaiden koulumatka odotuksineen muodostu ikätason mukaista lakisääteistä aikaa pidemmäksi. Koulukuljetukset ovat nykyisin koululla viimeistään klo 8.55, ja lähtevät klo 15.05. Kunta on pinta-alaltaan laaja, ja opiskelijat sijoittuvat eri puolille kuntaa. Nykyisiä koulukuljetusjärjestelyjen avulla ei kuitenkaan voida toteuttaa kuljetusta yllä esitetyn toiminta-ajan mukaisesti, vaan tämä vaatisi nykyisten koulukuljetusreittien ajamisen kahteen kertaan, jolloin myös kustannusvaikutus lähes kaksinkertaistuisi. Tämä vaikuttaisi myös siihen, että opiskelijoiden koulupäivä koulumatkoineen pidentyisi merkittä-

västi nykyisestä.

Perusopetuksen edellyttämä koulukuljetus voidaan lv. 2021-22 alusta toteuttaa siten, että kaikki kuljetukset ovat koululla jo klo 8.45. Kuljetusjärjestelyjä on mahdollista tarkastella laajemmin seuraavan kerran koulukuljetusten kilpailutukseen yhteydessä v. 2022.

Päätösesitys

Sivistystoimen esimies:

Sivistyslautakunta päättää, että lukion toiminta-aika on 1.8.2021 alkaen ajalla klo 7.55 – 16.00. Lukion opetus keskitetään ajalle klo 8.45 – 15.05, ja tarvittaessa oppitunteja sisällytetään muihin aamu- ja iltapäivätunteihin. Lukion opiskelijoilla on mahdollista käyttää perusopetuksen koulukuljetuksia. Mikäli oppitunti on välttämätöntä järjestää klo 7.55 – 8.55 tai klo 15.05 -16.00 opiskelijat vastaavat itse koulumatkastaan, ja heillä on mahdollista saada kustannuskorvausta Kansaneläkelaitoksen maksaman koulumatkatuen kautta, mikäli koulumatkatuen kriteerit täyttyvät.

Päätös

Sivistyslautakunta:

Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.
